

Zespół Szkół
Centrum Kształcenia Rolniczego
im. Władysława Stanisława Reymonta
w Sokółowie Podlaskim

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO
IM. WŁADYSŁAWA ST. REYMONTA
W SOKOŁOWIE PODLASKIM

«W każdym młodym człowieku, są „struny” wrażliwe na dobro.

Obowiązkiem wychowawcy jest odnaleźć je i odpowiednio „poruszyć”».

/Św. Jan Bosko/

W procesie wychowania młody człowiek, prowadzony na drodze dokonywania swoich codziennych wyborów, rozwija się i umacnia w sobie to, co czyni go coraz pełniej człowiekiem.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Naszym zadaniem jest chronić człowieczeństwo ucznia przed różnymi zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju intelektualnego, społecznego, fizycznego, duchowego i

psychicznego, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

PODSTAWA PRAWNA

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim został opracowany w oparciu o poniższe akty prawne:

- ▲ Konstytucja Rzeczypospolita Polska (Dz. U. z 1997 r., Nr 73, poz. 483)
- ▲ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
- ▲ Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- ▲ Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2210)
- ▲ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
- ▲ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165)
- ▲ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 750)
- ▲ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 984)
- ▲ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1043)
- ▲ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 1249)

- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2016 poz. 895)
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1643).
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1386)
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 1389)
- ▲ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.)

DOKUMENTY WEWNĘTRZNE

- ▲ Statut Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim
- ▲ Plan Rozwoju Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim
- ▲ Roczny Plan Pracy Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim.

MISJA SZKOŁY

Szkoła jest wspólnotą opartą na zasadach szacunku, przyjaźni, poszanowania wyznawanych przekonań i wzajemnej pomocy. Nauczyciele w swoich działaniach dydaktyczno – wychowawczych kierują się dobrem uczniów, troską o ich bezpieczeństwo i zdrowie, kształtują właściwą postawę moralną i obywatelską swoich wychowanków. Szkoła pomaga uczniom w ich rozwoju poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania, rozpoznawanie, zachęcanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień i umiejętności na miarę posiadanych możliwości intelektualnych, rozbudzanie chęci i szacunku do nauki, rozwijanie poczucia dumy z osiągniętych wyników. Szkoła przygotowuje uczniów do przyszłego życia poprzez uczenie wzajemnej tolerancji i respektowania potrzeb innych ludzi, poznawanie zasad współżycia społecznego, kształtowanie umiejętności zawodowych.

WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół obrał konkretne kierunki działań rozwojowych na najbliższe lata, m.in. dąży do zapewnienia dobrze zorganizowanego procesu dydaktycznego prowadzonego przez kompetentną kadrę, która podejmuje doskonalenie zawodowe, zdobywa kolejne stopnie awansu zawodowego, a tym samym preferuje aktywne i nowoczesne metody i formy pracy, ponadto otacza uczniów profesjonalną opieką wychowawczą. Pragnie zapewnić uczniowi warunki do nabycia i rozwoju wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do zdania egzaminów zewnętrznych, a także zapewniających rozwój w wybranych dziedzinach. Ponadto, zapewnia kształcenie zawodowe - wyposażając uczniów w niezbędne kompetencje potrzebne do planowania kariery zawodowej, wejścia na rynek pracy, kontynuację edukacji na etapach wyższych. Szkoła dąży do inspirowania uczniów do działań twórczych i samorozwoju, kształcąc umiejętności praktyczne, które pozwolą absolwentom konkurować na rynku pracy.

MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Wszyscy czujemy się współodpowiedzialni za przygotowanie ucznia do dorosłego, odpowiedzialnego życia, zgodnego z przyjętymi w społeczeństwie normami, zasadami i wartościami. Dla każdego z nas ważne jest to, w jakim stopniu młody człowiek, pozostając pod naszą opieką, nauczy się wykorzystywać własny potencjał i życiowe szanse. Celem naszej pracy wychowawczej jest uświadomienie uczniowi jego zdolności i pokierowanie nim tak, aby wybrał dla siebie najodpowiedniejszą (pozostającą w harmonii z posiadanymi możliwościami i wybranym systemem wartości) drogę dalszego rozwoju i żeby stał się pełnowartościowym członkiem społeczeństwa.

Uczeń nabywa w naszej szkole cechy ważne dla prawidłowego funkcjonowania w życiu, tj.:

- **samodzielność** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi;
- **odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych;
- **twórczość** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- **etyczność** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.
- **uczciwość** – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa.
- **ciekawość świata** - zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata. Jest aktywny umysłowo.
- **tolerancyjność** - rozumie różnice między ludźmi, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.

- **poszanowanie godności innych** - jest zawsze w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się ze słabszych.
- **poszanowanie prawa** - przestrzega statutu i regulaminów szkoły, innych zasad ustalonych przez organa szkoły; przestrzega prawa i zasad ustalonych przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
- **obowiązkowość i punktualność** - dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.

CELE PROGRAMU

Podstawowym celem szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest:

- wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel - uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron; tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju intelektualnego uczniów, współpraca z rodzicami
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, patriotycznych i obywatelskich; promowanie kultury osobistej, szacunku i tolerancji
- profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami; propagowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych
- korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i zachowań uczniów w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego. Pomimo dużej liczebności młodzieży w placówce żaden uczeń nie jest anonimowy. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- Rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami
- Bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć pozalekcyjnych, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych
- Spostrzeżeń wychowawców na temat klasy,
- Analizy dokumentacji szkolnej, którą stanowią dzienniki lekcyjne, protokoły posiedzeń zespołu wychowawczego, dokumentacja pedagoga, notatki służbowe
- Obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły,
- Sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawcę, pedagoga i psychologa szkolnego
- Podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026
  1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
  2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
  3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
  4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
  5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
  6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
  7. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

W wyniku ewaluacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki wyłoniono następujące zasoby chroniące i zagrożenia:

- Uczniowie, jak i rodzice mają wiedzę na temat tego, że w szkole prowadzone są różnorodne działania profilaktyczne.
- Uczniowie, jak i ich rodzice zdecydowanie podkreślają, że szkoła w razie sytuacji problemowych oferuje pomoc. W sytuacjach trudnych najczęściej pomocy udziela wychowawca klasy, pedagog szkolny oraz rówieśnicy.
- ponad 70% rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami; 65% przyznało, iż uczestniczyło w zajęciach szkolnych poświęconych problemom uzależnień;
- młodzież deklaruje, iż zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu
- 95% nauczycieli zwraca uwagę uczniom korzystającym z Internetu na kwestie dotyczące cyberprzemocy i bezpieczeństwa w sieci, podejmują w tym zakresie stosowne działania;
- uczniowie zgłaszają nauczycielom incydenty związane z cyberprzemocą;
- Szkoła promuje różnorodne działania na rzecz zdrowego stylu życia.
- według ankietowanych na terenie szkoły nie ma zagrożenia narkotykami; rodzice wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc w razie zaobserwowania u dziecka użycia narkotyków
- wszyscy nauczyciele reagują w sytuacji gdy uczeń pali na terenie szkoły lub w jej okolicach
- zdecydowana większość nauczycieli czuje się przygotowana do udzielania pomocy uczniom korzystającym z używek; poświęcają dużo czasu na profilaktykę uzależnień; wszyscy ankietowani wychowawcy przeprowadzili lekcję o tej tematyce;
- nauczyciele czują wsparcie w rozwiązywaniu problemów uzależnień uczniów, zwłaszcza ze strony dyrekcji, pedagoga oraz innych nauczycieli.
- Występują zjawiska negatywne, nad którymi trzeba pracować, aby je wyeliminować.

Zarówno nauczyciele, uczniowie, jak i rodzice zauważają też problemy:

- wśród uczniów występują przejawy agresji słownej (wysmiewanie innych uczniów, dokuczanie i obgadywanie, wulgaryzmy),
- najbardziej powszechnym zjawiskiem związanym z uzależnieniami wśród uczniów naszej szkoły jest palenie papierosów.
- zjawisko palenia wśród młodzieży występuje z dużą częstotliwością i nasila się wraz z wiekiem;
- uczniowie klas starszych palą więcej i częściej od uczniów klas pierwszych,
- wzrosła liczba uczennic, które podjęły próby palenia (w stosunku do klas

początkowych),

- większość uczniów akceptuje palenie papierosów, a wśród palącej młodzieży dominuje przekonanie, że palący nie powinni ponosić żadnych konsekwencji, z tego tytułu
- uczniowie podejmują próby palenia mimo wiedzy o jego szkodliwości,
- duże znaczenie jeśli chodzi o sięganie po papierosy, a następnie rozwój nałogu od nikotyny mają wzorce rodzinne oraz wpływ grup rówieśniczych na zachowania w tym zakresie.
- ponad 60% młodzieży poddanej badaniu spożywało już napoje alkoholowe;
- młodzież najczęściej pije piwo, wódkę i wino;
- 27% spożywających alkohol uczniów jest niepełnoletnia i o jego zakup prosi innych;
- ankietowani piją alkohol najczęściej dla poprawy humoru, mając jednocześnie świadomość jego szkodliwości;
- połowa pali lub próbowała palić papierosy zarówno tradycyjne, jak i elektroniczne; papierosy najczęściej dostają od kolegów bądź kupują z kieszonkowego;
- ponad połowa rodziców nie wie o uzależnieniach swoich dzieci, zwłaszcza o zażywaniu narkotyków;
- uczniowie często korzystają z Internetu; 28% szuka gotowych prac kilka razy w miesiącu, prawie 14% robi to codziennie; większość spędza w Internecie dużo więcej czasu niż planuje; około 19% młodzieży codziennie zaniedbuje sprawy szkolne i nie wysypia się z powodu zajmowania się Internetem;

Na przełomie maja i czerwca 2025 r. wśród młodzieży ZSCKR w Sokołowie Podlaskim przeprowadzono badanie ankietowe, które miało na celu zbadanie zjawiska przemocy i cyberprzemocy w środowisku szkolnym, przeprowadzono ankietę w klasach I–IV uczniów technikum ZSCKR w Sokołowie Podlaskim. Zebrane dane posłużyły do diagnozy sytuacji uczniów, identyfikacji obszarów ryzyka oraz wypracowania propozycji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy – zarówno tej bezpośredniej, jak i tej odbywającej się w przestrzeni cyfrowej.

Wyłoniono następujące problemy, które będą uwzględnione podczas planowania pracy w nowym roku szkolnym:

- Najczęściej zgłaszanym rodzajem przemocy była przemoc słowna – niemal co druga osoba doświadczająca przemocy wskazała na wyzwiska i obraźliwe

komentarze. Przemoc fizyczna dotyczy głównie chłopców

- Głównym źródłem wskazywanej przemocy pozostają rówieśnicy
- Z cyberprzemocą zetknęło się aż 192 uczniów technikum – to blisko 7 na 10 osób biorących udział w badaniu
- Najwięcej zgłoszeń cyberprzemocy dotyczy uczniów klas I – II - ponad 65% całej grupy doświadczającej
- W klasach III i IV liczba przypadków maleje, co może świadczyć o większej dojrzałości cyfrowej lub mniejsze zaangażowanie w środowiska, gdzie dochodzi do przemocy cyfrowej
- Najczęstsze formy cyberprzemocy u obu płci to wyzywanie, obrażanie i ośmieszanie. Dziewczęta częściej wskazywały na nękanie związane z wyglądem i relacjami – np. ośmieszające zdjęcia, plotki, wykluczenie z grup. Chłopcy nieznacznie częściej doświadczali bezpośrednich gróźb i agresji słownej, ale rzadziej zgłaszali inne formy cyberprzemocy

Jako czynnik chroniący należy wymienić:

- Wśród uczniów, którzy przyznali, że doświadczyli przemocy w szkole 61,9% zdecydowało się zgłosić przemoc co świadczy o zaufaniu do kadry szkolnej i dostępności wsparcia
- Rodzice i opiekunowie również pełnią ważną funkcję w ujawnianiu przemocy. Ich udział wskazuje, że przemoc szkolna może mieć wpływ na relacje i atmosferę także poza szkołą
- Ponad 2/3 badanych (68,3%) uznało działania po zgłoszeniu za skuteczne. Wynik może świadczyć o sprawnie funkcjonującym systemie w większości przypadków.

W dalszym ciągu należy w szkole:

- Konsekwentnie planować i realizować działania profilaktyczne.
- W dalszym ciągu prowadzić działania ukazujące zagrożenia związane z korzystaniem z komputera, Internetu, telefonii komórkowej.
- Kłaść nacisk na zjawiska przemocy psychicznej i przemocy w cyberprzestrzeni.

- Kłóść nacisk na organizowanie pogadanek, spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki
- Dbać o eliminowanie zachowań ryzykownych
- Dbać o integrowanie klasy oraz społeczności szkolnej
- Zwiększać świadomości uczniów – uwzględniać w działaniach tematyki bezpieczeństwa cyfrowego i empatii online;
- Budować atmosferę tolerancji – praca nad postawami społecznymi, w tym edukacja równościowa i uwrażliwienie na niepełnosprawności;
- Prowadzić zajęcia praktyczne z komunikacji i radzenia sobie z konfliktami – asertywność, rozwiązywanie sporów bez przemocy, komunikacja.
- Stworzyć cyfrowy poradnik dla uczniów z informacjami:
  - - jak rozpoznać przemoc i cyberprzemoc,
  - - gdzie i jak szukać pomocy,
  - - jak bezpiecznie korzystać z Internetu.

Z analizy dokumentacji, wywiadów z pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz z wychowawcami ustalono, iż problemy występujące w szkole dotyczą głównie:

- **niskiej motywacji do uczenia się** i podejmowania aktywności na terenie szkoły;
- **podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych, tj. wagarowanie, palenie papierosów i spożywanie alkoholu**
- **niskiej frekwencji na zajęciach;**
- radzenia sobie ze stresem;
- **Ryzykowne zachowania w mediach społecznościowych,**
- współpracy z rodzicami;

W związku z przebywającymi w szkole uczniami z Ukrainy, przeprowadzono także diagnozę problemów dotyczących ich funkcjonowania w nowej rzeczywistości. Wyłoniono na podstawie diagnozy ich potrzeby wychowawcze i profilaktyczne oraz czynniki ryzyka, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych. Wśród czynników ryzyka wyłoniono następujące problemy:

- bariera językowa,
- różnice kulturowe
- trauma związana z przymusowym przesiedleniem
- brak poczucia bezpieczeństwa

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Udział Dyrektora Zespołu Szkół

Dyrektor odpowiada za stworzenie odpowiednich warunków dla realizacji procesu wychowawczego w szkole m.in. poprzez :

- ▲ dbanie o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- ▲ nadzorowanie realizacji szkolnych programów oraz przedsięwzięć,
- ▲ współpracowanie z Zespołem Wychowawców, pracownikami pedagogicznymi oraz niepedagogicznymi,
- ▲ czuwanie nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki.

2. Udział Samorządu Uczniowskiego

Samorząd Uczniowski jest demokratycznie wybranym przez społeczność uczniowską organem ich władzy. Cele samorządności uczniowskiej:

- ▲ rozwój samorządności szkolnej, zgodnej z demokratycznymi zasadami współżycia społecznego,
- ▲ stwarzanie warunków do aktywności społecznej,
- ▲ integracja uczniów i wzajemne wspieranie się, przejmowanie współodpowiedzialności za sprawy związane ze szkołą poprzez podejmowanie różnorodnych inicjatyw w zakresie wewnętrznej organizacji życia uczniów w szkole,
- ▲ rozwój patriotyzmu, dbanie o dobre imię szkoły.

3. Udział nauczycieli i wychowawców

Nauczyciel i wychowawca w Zespole Szkół opiera swój system wartości na mądrości, doświadczeniu, bezpieczeństwie, poszanowaniu człowieka i tradycji. Wspiera indywidualny rozwój ucznia starając się rozbudzać jego zainteresowania, a także poprzez wdrażanie uczniów do pełnienia ról społecznych.

Do najważniejszych obowiązków nauczyciela oraz wychowawcy należy opieka nad uczniem, a także budowanie atmosfery tolerancji, wzajemnego szacunku. Ważne, by grono pedagogiczne cechowało poczucie własnej wartości, kreatywność, chęć rozwoju oraz możliwość dzielenia się z innymi swoją wiedzą i doświadczeniem, a także inspirowanie do podejmowania twórczych działań oraz motywowanie uczniów do samopoznania i udziału we własnym rozwoju. Ważne, by nauczyciel i wychowawca potrafili wspierać uczniów w życiowych problemach i oferować pomoc. Dopelnieniem pracy wychowawczej jest umiejętna współpraca z rodzicami uczniów oraz zaangażowanie się w życie szkoły.

4. Udział rodziców

Współpraca z rodzicami ma na celu stworzenie warunków aktywnego uczestnictwa rodziców w życiu szkoły, a także współodpowiedzialności za proces dydaktyczno – wychowawczy i opiekuńczy. Współpraca wychowawcza z rodzicami opiera się na:

- ♣ organizowaniu planowanych i doraźnych zebrań z rodzicami,
- ♣ organizacji spotkań indywidualnych,
- ♣ inicjowaniu kontaktów z pedagogiem szkolnym w sytuacjach niepowodzeń szkolnych lub rodzinnych,
- ♣ współtworzeniu klasowych planów wychowawczo - profilaktycznych,
- ♣ współorganizacji imprez i uroczystości szkolnych i środowiskowych,
- ♣ wzajemnej pomocy w rozwiązywaniu problemów ucznia.

5. Udział pedagoga i psychologa

Pedagog i psycholog szkolny zajmuje się organizacją w szkole pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów, której celem jest wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się, poprzez pomoc wychowankom i współdziałanie z nauczycielami, rodzicami, organami szkoły oraz instytucjami pozaszkolnymi, zwracającymi uwagę na przestrzeganie postanowień konwencji o prawach dziecka. Do zadań pedagoga należą:

- ♣ praca indywidualna z uczniami wymagającymi szczególnych oddziaływań wychowawczych oraz mającymi trudności szkolne,

- ▲ koordynacja relacji zachodzących w szkole,
- ▲ pomoc nowoprzyjętym uczniom w procesie adaptacji,
- ▲ kierowanie w porozumieniu z nauczycielami uczniów z trudnościami szkolnymi na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- ▲ organizacja preorientacji zawodowej,
- ▲ mediacje w indywidualnych przypadkach konfliktów,
- ▲ koordynowanie działań profilaktycznych dla poszczególnych poziomów edukacyjnych,
- ▲ rozpoznawanie sytuacji materialnej i rodzinnej uczniów.

6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami usprawniającymi pracę Zespołu oraz umożliwiającymi rozwój jednostki, m.in. :

- ▲ z Publiczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ ze Stowarzyszeniem na rzecz osób uzależnionych „Powrót z U”,
- ▲ z Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- ▲ z Centrum Pomocy Socjalnej,
- ▲ z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- ▲ z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- ▲ z Sądem Rejonowym w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ z Komendą Policji w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ z Sokołowskim Ośrodkiem Kultury
- ▲ z Biblioteką Pedagogiczną i Biblioteką Miejską w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Sokołowie Podlaskim,
- ▲ z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym,
- ▲ z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym,
- ▲ z Państwową Strażą Pożarną,
- ▲ z Caritas,
- ▲ ze szkołami podstawowymi na terenie powiatu sokołowskiego,

- ▲ z Uniwersytetem w Siedlcach,
- ▲ z Collegium Mazovia w Siedlcach,
- ▲ z placówkami opieki zdrowotnej,
- ▲ z Sanepidem,
- ▲ z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokołowie Podlaskim.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny został podzielony na cztery obszary:

- **Zdrowie**
- **Relacje**
- **Kultura**
- **Bezpieczeństwo**

Obszar	Cel główny	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p style="text-align: center;">ZDROWIE</p>	<p style="text-align: center;">Ukształtowanie u uczniów właściwych postaw prozdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, • propagowanie zdrowego stylu życia, • wzbogacanie wiedzy dotyczącej higieny pracy, nauki i odpoczynku • wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego, • wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem • wskazywanie zasad zdrowego odżywiania się oraz wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego, • rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku, • motywowanie do aktywności fizycznej, promowanie „zwycięzców” • bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia psychicznego i fizycznego (higiena 	<p style="text-align: center;">wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrekcja szkoły</p>	<p style="text-align: center;">cały rok szkolny/ w zależności od potrzeb</p>

		<p>osobista, dbałość o wygląd zewnętrzny, higiena uczenia się,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie poszanowania zdrowia swojego i innych oraz troski o jego ochronę, • podniesienie wiedzy uczniów na temat zaburzeń odżywiania na tle psychicznym, • kształtowanie właściwego stosunku do przyrody i mobilizowanie uczniów do jej ochrony, rozbudzanie w uczniach świadomości ekologicznej poprzez udział w różnych programach i projektach • Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne. • propagowanie właściwych wzorców profilaktyki chorób 		
ZDROWIE	Dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach płynących ze stosowania środków uzależniających	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie stylu życia wolnego od używek, • uświadomienie uczniom negatywnego wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka, • wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny

	<p>(palenie tytoniu, spożywanie alkoholu, używanie narkotyków)</p>	<p>zażywania, zagrożeniach z nich wynikających oraz sposobach pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy w kontaktach z używkami, • wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami - także poprzez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów, • dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania i posiadania narkotyków oraz konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (spotkania z Policją), • informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	
<p>ZDROWIE</p>	<p><u>Zapobieganie współczesnym formom uzależnień (dopalacze, E-papierosy,</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę na temat współczesnych form uzależnień, niepokojących symptomów, oznak uzależnienia, 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog,</p>	<p>w zależności od potrzeb</p>

	<p>leki stosowane jako środki psychoaktywne, <u>uzależnienie od komputera i Internetu, fonoholizm</u>)</p>	<p>zagrożeniach z nich wynikających oraz sposobów pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie uczniom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych związanych z paleniem papierosów i e-papierosów • dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji prawnych związanych z cyberprzemocą • dostarczenie uczniom i rodzicom wiedzy na temat sposobów walki z cyberprzemocą, szukanie pomocy • uświadomienie uczniom negatywnego wpływu dopalaczy, elektronicznych papierosów i nadużywania leków na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka, • kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli i krytycznego myślenia przy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach, • dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania, posiadania czy sprzedawania dopalaczy 	<p>specjaliści zaproszeni do szkoły</p>	

RELACJE	odpowiednie funkcjonowanie w klasie, rodzinie i społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji dla obowiązków szkolnych, monitorowanie realizacji obowiązku nauki i eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego, szanowania drugiego człowieka 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny
RELACJE	<p>Ukształtowanie młodego człowieka dojrzałego emocjonalnie, wrażliwego, opanowującego swoje emocje w różnych sytuacjach życiowych, w tym przy wykorzystaniu środków masowego przekazu – portali społecznościowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych kształtowanie postaw odrzucających przemoc kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych wdrażanie do asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi wzbogacanie wiedzy o ludzkiej uczuciowości, wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć innych ludzi, kształtowanie właściwego reagowania na krytykę, opinię i sugestie innych, 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny

		<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności wyrażania swoich opinii, myśli i odczuć, • rozwijanie wrażliwości społecznej i zdolności do empatii oraz chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat) • kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, • kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych • Wspomaganie wychowawczej roli rodziny 		
KULTURA	<p>Ukształtowanie wychowanka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, dbającego o właściwy rozwój duchowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw patriotyzmu, tożsamości narodowej oraz postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, • poszanowanie tradycji, symboli narodowych, religijnych i szkolnych, • rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny

<p style="text-align: center;">KULTURA</p>	<p style="text-align: center;">Ukształtowanie wychowanka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, dbającego o właściwy rozwój duchowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną, odnową i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie, • kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz umożliwianie osobistego uczestniczenia w nich, • kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i ekspozycji symboli narodowych i państwowych, • wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej - zachęcanie do inicjowania i wspieranie w realizacji działań korzystnych dla najbliższego otoczenia • kształtowanie postawy uczciwości i prawdomówności, • wdrażanie do szanowania pracy własnej i innych, • kształtowanie poczucia odpowiedzialności za przyrodę i otaczający nas świat, • kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz odpowiedzialności za własne decyzje, • wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka, • uwrażliwianie na przejawy cyberprzemocy, 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	<p>cały rok szkolny</p>
---	--	---	---	-----------------------------

		<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wrażliwości i nieobojętności na przejawy przemocy, zła i wulgarności, • rozwijanie u uczniów wrażliwości estetycznej, • propagowanie czytelnictwa • realizacja innowacji pedagogicznej 		
KULTURA	<p>Ukształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tą przyszłość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, • wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, takich jak: zdrowie, uzdolnienia, zainteresowania, predyspozycje charakterologiczne, uwarunkowania ekonomiczne i zapotrzebowanie rynku pracy • kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji przyjętych celów • wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, • uświadamianie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia • dziecka i motywowanie ich do współpracy z 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p>

		<p>dzieckiem w poszukiwaniu i analizie niezbędnych informacji</p>		
<p>BEZPIECZEŃSTWO</p>	<p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o bezpieczeństwo własne i innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach - Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna. • uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawania nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa • kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi • podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych • uświadomienie uczniom zagrożeń płynących z nieprzestrzegania zasad BHP • ukształtowanie właściwych postaw związanych z eksploatacją maszyn i urządzeń 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, kierownik praktycznej nauki zawodu</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	<p>Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja i przestrzeganie zaleceń związanych z funkcjonowaniem uczniów w szkole zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego • podnoszenie świadomości uczniów dotyczącej funkcjonowania w dobie pandemii • uświadomienie zagrożeń płynących z nieprzestrzegania zaleceń 		
	<p>Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów z Ukrainy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nie wzbudzanie u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju • wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce • integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej • tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania, szacunku i otwartości na problemy innych • udzielanie uczniom odpowiedniej pomocy i wsparcia • praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

EWALUACJA

Program Wychowawczo - Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym. Ma w założeniach ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Analiza jego skuteczności będzie podlegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji. Przez monitorowanie rozumiemy systematyczną i rozciągniętą w czasie obserwację sposobów realizacji przyjętych w Programie celów i zadań wychowawczych. Ewaluacja jest natomiast pogłębioną analizą i interpretacją zebranych danych oraz oceną wartości Programu. Pozwoli podjąć decyzję, czy ma być dalej realizowany, a jeżeli tak, to czy należy go zmodyfikować.

Ewaluacja Programu wychowawczo - profilaktycznego jest analizą i oceną:

- wszelkich efektów jego wdrożenia
- szeroko pojętych warunków (środowiskowych, organizacyjnych,, materialnych), w jakich jest realizowany
- stopnia jego realizacji w stosunku do założonych celów

Zaleca się, aby ocenę skuteczności Programu dokonywać co roku. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest jednak dokonanie wcześniejszych korekt i poprawek w okresie poprzedzającym dany rok. Metody zbierania informacji:

- ▲ obserwacja,
- ▲ analiza dokumentacji szkolnej,
- ▲ analiza osiągnięć uczniów,
- ▲ wywiad,
- ▲ rozmowa,
- ▲ badania kwestionariuszowe: ankiety

Program pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców 27. 08. 2025 r.

Program pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną 26. 08. 2025 r.